

حدود و ثغور شروط تعهداتی در مسئولیت قراردادی

تألیف

رامین عبداللہ زاده

انتشارات قانون یار

۱۳۹۹

سرشناسه	:	عبدالله‌زاده، رامین، ۱۳۶۴
عنوان و نام پدیدآور	:	حدود و ثغور شروط تعهداتی در مسئولیت قراردادی / مولف رامین عبدالله‌زاده
مشخصات نشر	:	تهران: انتشارات قانون یار، ۱۳۹۹
مشخصات ظاهری	:	۳۷۲ ص
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹۴۹۰-۸
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	مسئولیت (حقوق) — ایران
موضوع	:	Liability (Law) -- Iran
موضوع	:	مسئولیت (حقوق) مطالعات تطبیقی
موضوع	:	Liability (Law) -- Comparative studies
رده بندی کنگره	:	۸۳۹KMH
رده بندی دیویی	:	۵۵۰۲/۳۴۶
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۴۱۷۱۳۳
وضعیت رکورد	:	فیا

انتشارات قانون یار

حدود و ثغور شروط تعهداتی در مسئولیت قراردادی

تألیف: رامین عبدالله‌زاده

ناشر: قانون یار

ناظر فنی: محسن فاضلی

نوبت چاپ: اول-۱۳۹۹

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت: ۹۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۴۹۰-۸

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، پلاک ۹۲

۰۲۱۶۶۹۷۹۵۱۹

۰۲۱۶۶۹۷۹۵۲۶

فهرست مطالب

پیشگفتار..... ۱۳

فصل اول..... ۱۹

مفاهیم و کلیات..... ۱۹

بخش اول: مفهوم و معنای شرط تحدید مسئولیت..... ۲۱

بخش دوم: بررسی ماهیت حقوقی شرط تحدید مسئولیت..... ۲۵

بند اول: بررسی دیدگاه شکلی و توصیفی..... ۲۸

بخش سوم: بررسی تطبیقی مقایسه ای موضوع با حقوق ایران..... ۳۱

بخش چهارم: بررسی شروط کاهش مسئولیت..... ۳۳

بند اول: تعریف شروط کاهش تعهد..... ۳۳

بند دوم: اعتبار اصولی شروط کاهش تعهد و استثنای وارد بر آن..... ۳۵

بخش پنجم: وجوه افتراق شروط کاهش تعهد و شروط کاهش مسئولیت قراردادی..... ۳۹

بند اول: حقوق انگلیس..... ۳۹

بند دوم: حقوق ایران..... ۴۲

بخش ششم: نقدی بر یکی بودن ماهیت شرط عدم تعهد و شرط عدم مسئولیت..... ۴۶

فصل دوم..... ۵۱

واکاوی حقوقی مقایسه و انواع شروط محدودکننده با شرط ساقط کننده مسئولیت..... ۵۱

بخش اول: مقایسه شروط محدود کننده ساقط کننده مسئولیت..... ۵۳

بند اول: مقایسه از جهت ماهیت..... ۵۳

بند دوم: مقایسه از جهت اعتبار..... ۵۳

بخش دوم: زمینه های جدایی شروط محدود کننده از شروط ساقط کننده..... ۵۶

بخش سوم: بررسی شرط تحدید وجه التزام..... ۵۷

بخش چهارم: انواع شروط تعهدی مسئولیت..... ۶۰

بند اول: شروط عدم مسئولیت مصطلح	۶۱
بند دوم: شروط مربوط به قوه قاهره	۶۲
بخش پنجم: شرایط ایجاد مسئولیت به سود مدیون	۶۵
بخش ششم: بررسی و تحلیل شرط تحدید میزان مسئولیت	۶۷
بخش هفتم: بررسی حقوقی شرط تحدید مدت اقامه دعوی مسئولیت	۷۱
بخش هشتم: نگاهی به شروط تضمین در این راستا	۷۳
فصل سوم	۷۵
مقایسه شروط تعهدی با دیگر نهادهای مشابه	۷۵
بخش اول: تفکیک شروط تعهدی از موارد مشابه	۷۷
بند اول: شرط کیفری (وجه التزام)	۷۷
بخش دوم: بررسی و شناخت محدودیت های قانونی مسئولیت	۸۳
بخش سوم: رضایت زیان دیده و پذیرش خطر	۸۸
بند اول: بررسی تفاوت شکلی	۸۸
بند دوم: تفاوت ماهوی	۹۱
بند سوم: صلح	۹۵
بخش چهارم: قراردادهای جایگزینی مسئولیت	۹۷
بند اول: تعریف	۹۷
بند دوم: تفاوت با شرط عدم مسئولیت	۹۹
بند سوم: موارد انطباق شرط جایگزینی مسئولیت و شرط عدم مسئولیت بر یکدیگر	۱۰۰
بخش پنجم: شروط کاهش مسئولیت و قرارداد بیمه	۱۰۴
بند اول: بیمه مسئولیت	۱۰۵
بند دوم: بیمه خسارت (به معنی خاص)	۱۱۰
فصل چهارم	۱۱۳
تحلیل حقوقی اعتبار شروط تعهدی و موانع نفوذ آنها	۱۱۳

بخش اول: بررسی اعتبار اصولی شروط تعهدی	۱۱۵
بند اول: دلایل مخالفان	۱۱۵
بند دوم: ابرای دین نا موجود	۱۲۰
بند سوم: امری بودن نظام مسئولیت قراردادی	۱۲۷
بند چهارم: نظم عمومی (چهره منفی)	۱۳۱
بخش دوم: بررسی و تحلیل دلایل موافقان	۱۳۷
بند اول: نظم عمومی (چهره مثبت)	۱۳۷
بند دوم: آزادی قراردادی	۱۴۴
بخش سوم: لزوم قصد و رضا به عنوان شرایط اعتبار شروط کاهش مسئولیت	۱۵۸
بند اول: «ایقاع» به عنوان منبع شرط کاهش مسئولیت	۱۵۸
بند دوم: «قرارداد» به عنوان منبع شرط کاهش مسئولیت	۱۶۶
بخش چهارم: تحلیل حقوقی اعتبار قصد و رضا	۱۸۹
فصل پنجم	۱۹۵
موانع نفوذ شروط تعهدی و شیوه‌های مبارزه با شروط عدم مسئولیت	۱۹۵
بخش اول: عدم نفوذ شروط عدم مسئولیت طبق رفتار مرتکب	۱۹۷
بند اول: تقصیر سنگین	۱۹۸
بند دوم: تقصیر عمدی	۲۱۰
بند سوم: دلایل عدم نفوذ شرط در فرض تقصیر عمدی و سنگین	۲۱۲
بند چهارم: مفهوم تازه تقصیر سنگین در حقوق فرانسه	۲۱۵
بخش دوم: شرط عدم مسئولیت در قبال افعال مباشران متعهد	۲۱۷
بند اول: بررسی و تحلیل حقوقی نظرات قابل طرح	۲۱۹
بخش سوم: بررسی تطبیقی موضوع در حقوق کشورهای مختلف	۲۳۳
بند اول: حقوق سوئیس	۲۳۳
بند دوم: حقوق مصر	۲۳۴
بند سوم: حقوق آلمان	۲۳۵